

Bílé skály Severního Velebitu

NEJMLADŠÍ NÁRODNÍ PARK V CHORVATSKU

Slunce pálí a rtuť teploměru na pobřeží nesleze pod 35 °C. Vás ale ovívá vzduch o příjemných 10 stupňů chladnější. Vykračujete po kamenné cestě. Pravé oko sklouzává po modrém Jadranu, po obrysech ostrovů Ráb, Pag a Krk, levé oko zachytává panorama horských velikánů, krasových útvarů, škrapů, závrťů, kaňonů a propastí. Jste na hřebeni Velebitu.

FOTO: NP SEVERNÍ VELEBIT

Z hřebenů Severního Velebitu máte Jadran i jeho ostrůvky jako na dlani.

Otočíte se doprava a přimhouříte oči. V dále se rýsuje pobřeží Itálie. Zaostříte nalevo a mezi stromy tušíte siluetu medvěda, vlka, rysa či polodivokého koně. Zavítali jste do národního parku Severní Velebit.

Pohoří jako symbol svobody

Nejmladší chorvatský národní park, vyhlášený roku 1999, zaujímá severní část nejvyššího pohoří země Velebit, které se tyčí nad Jadránem v oblasti Chorvatského přímorí a Severní Dalmácie v délce 145 km a šířce 10 až 30 km. Celý Velebit byl již dříve prohlášen evropskou biosférickou rezervací a jeho součástí na jižní straně je i další národní park – Paklenica (viz IN č. 21/2004). Zatímco přímořská část Velebitu ohromuje téměř holým krasem, který vás donutí pořádně zaklonit hlavu, když chcete dohlédnout na jeho vrcholky, vnitrozemskou část horstva zdobí souvislý hustý lesní porost zejména jedlí, buků a smrků. Chorvaté mají k Velebitu zvláštní citový vztah, je symbolem svobody a národní svébytnosti.

Rostlina z mince

Severní Velebit je na evropské poměry malým botanickým rájem. Setkávají se tu dvě vegetační oblasti: vnitrozemská a středozevní. Asi vás nenapadne začít po přírodovědeckých přepočítávat přes dva tisíce rostlinných druhů, ale poohlédnout se po některé ze 78 endemických rostlin určitě stojí za trochu námahy. Mezi nejznámější vzácnosti patří velebitská degenie (*Degenia velebitica*). Pokud byste měli s identifikací tohoto třetihorního reliktu problém, podívejte se na lícni stranu chorvatské padesátilipové mince. Neméně slavná je pak chorvatská sibíra (*Sibiraea al-taiensis croatica*). K poznání zdejšího rostlinstva značně přispěl český botanik dr. Veleňovský obsáhlým dílem *Flora Velebitica*.

Pěšky, autem, na kole

Národní park je přístupný ze všech světových stran, a to pěšky i vozem. Automobilisté ocení, že se mohou provést velkou částí Velebitu, ať už asfaltovými nebo makadamovými silničkami, dokonce se přiblížit až k hřebeni do výšky bezmála 1600 m. Makadam ale

rozhodně není pro útlocitné řidiče. Úzká kamenitá cesta stoupající v prudkých serpentínách dává podvozku auta zřetelně znát, že cyklistu či chodce tu uvidí raději.

K hlavním výchozím i výjezdním bodům do národního parku Severní Velebit patří Krasno, jedna z největších chorvatských horských obcí s šesti sty obyvateli. Sídlo zde má

Jak se tam dostat

Pro automobily vedou z vnitrozemí do NP Severní Velebit asfaltky z města Otočac nebo Gospić (sjezdy z dálnice Záhřeb – Split) směr Krasno, které jsou vhodné i pro větší autobusy. Od pobřeží pak z měst Senj, Sv. Juraj a Karlobag. Z obcí Sv. Juraj, Senj a Otočac jezdí do horských oblastí linkové autobusy.

Po vlastních z pobřežní strany je nejlépe začít z obcí Jablanac, Starigrad nebo Gornja Klada, z vnitrozemí z vesničky Krasno.

Při vstupu či vjezdu do NP je třeba zaplatit u některé z pokladen u cesty vstupné: 1 – 3 dny 30 kun (asi 120 Kč), 4 – 7 dní 50 kun.